

Departament Secretaria

Expedient: 5162/2022

Procediment: Grups Polítics

CERTIFICAT DE SECRETARIA

Que en sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament, de 29 de setembre de 2022, s'ha adoptat el següent acord:

“Expedient 5162/2022 Proposta d'acord presentada pels grups polítics Partit Popular i Ciudadanos, per facilitar la crema controlada de residus d'origen agrari i/o silvícola a les explotacions agràries i propietaris de finques de l'Illa d'Eivissa.

Les explotacions agràries a l'illa d'Eivissa, ja siguin amb activitat econòmica o simplement finques que els seus propietaris intenten mantenir com poden, ja que no tenen prou rendibilitat per obtenir un benefici dels productes agraris obtinguts, tenen una mida reduïda en general, i una de les dificultats més grans amb què es troben els agricultors i propietaris de finques, és la possibilitat de realitzar inversions dins de les finques.

Tot això s'agreuja en particular a aquelles que han mantingut l'estructura tradicional del camp eivissenc, conservant el paisatge que tots reconeixem com a propi del Mediterrani, amb una barreja de cultius de secà de cereal amb ametllers, garrofers, figueres, oliveres, etc., uns quants animals i un petit hort, i en gairebé tots els casos amb una zona forestal enganxada a la superfície útil agrària.

Tradicionalment, l'operació d'eliminació per incineració dels residus vegetals generats a l'entorn agrari, procedents fonamentalment de la poda en fruiters, ametllers, garrofers, oliveres o d'altres cultius llenyosos i no llenyosos, a més de les netejes de parets de feixes, marges i la resta de males herbes, s'han realitzat a la mateixa finca, cremant les restes vegetals una vegada realitzada l'actuació. Aquesta forma de tractament dels residus “in situ” es justifica que la majoria de les malalties fúngiques que afecten els cultius, així com la propagació de plagues, es poden expandir amb més facilitat quan les restes de poda es deixen a la parcel·la .

A més, l'eliminació de material vegetal tant d'origen agrari com d'origen silvícola o forestal aconsegueix la reducció de material vegetal davant d'un eventual foc descontrolat.

La Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminants per a una economia circular, recentment aprovada, inclou a l'article 27.3 la crema de residus vegetals generats a l'entorn agrari o silvícola, exceptuant la crema d'aquests residus “ in situ” quan disposin de la corresponent autorització individualitzada que permeti aquesta crema, tot això per raons de caràcter fitosanitari que no sigui possible abordar amb un altre tipus de tractament, motivant adequadament que no hi ha altres mitjans per evitar la propagació de plagues.

Durant la tramitació de la llei es van posar de manifest les dificultats que certes explotacions tenien ja o tindrien per accedir al punt de generació de la poda i retirar les restes vegetals, com el pendent o altres condicionants orogràfics, la impossibilitat d'un altre tipus de tractament, o l'establiment d'èpoques i tècniques de crema autoritzades, i un clar exemple d'això és el tipus d'explotacions que té l'illa d'Eivissa que per la seva mida fa inviable que cadascuna pugui tenir maquinària de trituració, que és al que se'ls obliga als titulars de finques rústiques i explotacions agràries.

Actualment hi ha molt poques empreses a l'illa que donin aquest servei i són del tot insuficients per poder donar el servei als milers de finques que es veuen abocades, a no poder, ni eliminar les restes vegetals dels cultius, ni a netejar finques com s'ha estat fent fins ara a l'illa.

A tot això s'hi afegeix la impossibilitat material que té la planta de compostatge per assumir, ni tan sols, moderades acumulacions de restes vegetals de forma simultània, circumstància aquesta susceptible de provocar un col·lapse de la pròpia planta mentre no augmenti la seva capacitat de tractament. Quin dubte hi cap, que arribats a aquest cas, no ja només la gestió de les restes de poda de petites finques suposaria un cost afegit als propietaris motivat per les despeses en el transport, sinó que ens podríem trobar en una situació de solució irresoluble per la limitació de la pròpia planta, per una banda, i per la prohibició de crema de l'altra.

La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació del Govern Balear va publicar el dia 6 d'agost una

resolució per a l'autorització excepcional per raons fitosanitàries, on per una banda reflecteix la manca d'equips a Balears per poder realitzar la trituració, a això cal afegir que a l'illa d'Eivissa està més accentuada aquesta manca d'equips que a l'illa de Mallorca, i per altra banda l'elevat cost de la realització de l'operació de trituració de restes vegetals.

Però tot i així, aquesta resolució només cobreix les restes vegetals, exclusivament d'origen agrari, procedents de cultius productius. Les altres restes vegetals, no estan afectades per aquesta resolució, de manera que totes les restes vegetals de jardins, així com restes vegetals d'origen silvestre, ja siguin procedents de bosc, de marges, parets de feixa i malesa que es trobi a les finques, no podrà ser eliminat si no és, mitjançant la trituració i posterior tractament o utilització.

Amb l'entrada en vigor de la llei de residus, algunes organitzacions agràries han denunciat les dificultats d'interpretació i d'aplicació de la norma, la manca de directrius i alternatives, l'absència de gestors, així com les repercussions econòmiques sobre la viabilitat de les explotacions agrícoles, que es pot veure seriosament afectada, circumstància que pot provocar fins i tot l'abandó de terres de cultiu.

Per tot això cal aclarir l'abast de la llei i regular les excepcionalitats que permetin l'operació d'eliminació per incineració dels residus vegetals generats a l'entorn agrari, procedents fonamentalment de la poda i les restes de cultiu, i és convenient que la limitació se circumscriuï a una normativa específica agrícola, que prevegi la circularitat, l'eficiència energètica i també la viabilitat i la sostenibilitat del propi sector.

Vist el Dictamen favorable emès per la Comissió Informativa de 26 de setembre de 2022, i atès l'esmena aprovada durant el transcurs de la sessió del ple.

ACORD

1. Instar el Govern de les Illes Balears perquè, en l'àmbit de les seves competències i en interpretació de la llei en vigor, es permetin les cremes controlades, prèvia autorització, usant les excepcions que preveu la llei 7/2022, de 8 de abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular i, en aquest sentit reculli i amplii la possibilitat de crema a la pròpia finca de restes vegetals exclosos de la resolució aprovada per la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació com ara restes d'origen silvestre, ja siguin procedent de terrenys forestals, boscos, marges, parets de feixa o mala herba de les finques.

2.- Instar el Govern d'Espanya perquè, mentre no s'hagin dut a terme les mesures de l'apartat anterior, s'aprovin amb urgència les normes reglamentàries que siguin necessàries perquè es permeti al Govern de les Illes Balears autoritzar de forma general i no individualitzada la crema controlada de restes vegetals.

3.- Instar a totes les institucions implicades a què dotin de partides pressupostaris amb tal d'implementar ajudes a la compra de maquinària agrària per la trituració."

I perquè consti, als efectes oportuns en l'expedient de la seva raó, d'ordre i amb el vist plau del Sr. Alcalde, amb l'excepció prevista en l'article 206 del Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals, al municipi de Sant Antoni de Portmany.

